

Forfatter: Fibiger, Mathilde

Titel: Udrag fra Clara Raphael

Citation: Fibiger, Mathilde: "Clara Raphael", i Fibiger, Mathilde: *Clara Raphael*, udg. af Lise Busk-Jensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 28.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-fibiger01-shoot-idm140403940266560/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Clara Raphael

For første Gang i mit Liv føler jeg Sorg over at jeg ingen Mand er. Hvor fattigt og indholdsløst er ikke vort Liv imod deres? Er det med Rette at de halve Mennesker ere udelukkede fra al aandelig Beskæftigelse? Eller har virkelig Vorherre skabt os af ringere Stof end Mændene, (hvilket jeg hørte en af de interessanteste Herrer her i Egnen for fuld Alvor paastaae), saa vi maae lade os nøie med automamæssigt at udføre det trivielle Arbeid, der er os anvist i Livet? Har vor Aand da ikke Kraft og vort Hjerter ikke Begeistring? O jo, men det egentlige Liv i os er ikke kommet til Bevidsthed, vor Aand er fangen, og Fordommen staaer paa Vagt ved dens Fængsel. Naar jeg taler med Damer, eller med almindelige Herrer, synes jeg nok, jeg kan tænke, men naar jeg læser en Bog, som den af M*, indseer jeg, at jeg ikke alene ikke kan tænke, men at jeg formodentlig aldrig kommer ud af den Dunkelhed, hvori kun halvbevidste Tanker og uklare Begreber kjæmpe. Jeg troer, det er Poul Møller, som et Sted siger: »At Fruentimmer meest lade sig beherske af dunkle Følelser, kommer af, at deres Tænkning ikke med Energie udføres i Ord.« Ja, Mændene have tusinde Midler til deres Uddannelse! Foruden deres Studier have de den frie Udvexling af Tanker, med deres Venner, som de selv kunne vælge. Men vil! Blandt vore Lige finde vi sjældent Nogen, som har Interesse for andet end for Ingenting, og Herrerne agte det sjældent Umagen værdt at spilde (?) lidt af deres Viisdom i alvorlig Samtale med en Dame. Alt bliver gjort for at udlette det eiendommelige Præg i unge Pigers Characterer. Det synes Folk ikke om! Det er ikke kvindeligt at sige inod! Man maae ikke sükke af iblandt Andre! o.s.v. Man vilde ikke finde halv saa meget Coquetterie eller Forføngelighed hos vort Kjøen, hvis Enhver havde Lov til i Ro at udvikle sig efter sin naturlige Tilbøielighed. Nu faae de stakkels Børn aandeligt Snørliv paa, førend de kunne tænke.

Du vil vist ønske Poul Møller til Bloksbjerg (det er sandt, Manden er død – desværre!) naar Du hører, det er ham Du har at takke for al denne Snak. Thi siden jeg læste hans Bemærkning om at vi ikke fik vore Begreber klarede, af Mangel paa Leilighed til at udtale dem i Ord, er der kommet et Taleraseri over mig, som ingen Grændser kjender. Jeg har selv prøvet paa at tale »om Noget« med Folk her, men det har ikke havt anden Virkning, end at de troe, jeg

har en Skrue løs. Da jeg nu har sat mig paa det Punct ikke at ville *snakke* med dem, og de hverken kunne eller ville *tale* med mig, bliver Forholdet ikke det bedste. Samme Talesyge har nu formaaet mig til at udøse mit Hjerte for Dig, og endog henrevet mig saavidt at jeg har glemt den velsignede Kunst at holde op itide, skjøndt Gud veed, det ikke er Ole Lukøies Skyld, thi han har længe banket paa. Nu maa jeg indlade ham, da han ellers kunde blive fornærmet, og han, mellem os sagt, er en Person, hvis Venskab jeg nødig vilde miste, da han interesserer mig meer end alle mine Provindsbekjendtskaber tilsammen. Godnat! Sovende og vaagen er jeg Din Clara.

Jeg er idag i temmelig slet Humeur. Frøken Sonne har været her, men den Glæde, jeg havde ventet mig af hendes Besøg, er forvandet til Ærgrelse over at jeg kunde ventet noget Godt hos denne Selskabsdame. Jeg blev glad ved at see hende, fik hende op i min Stue, viste hende mine Tegninger, og søgte at tale med hende om alt hvad jeg selv har Interesse for, Men hun svarede kun med Smil og enkelte bifaldende Ytringer; jeg ønskede blot hun vilde sige mig imod, men dertil var hun altfor dannet. Da jeg fandt hende saa utilgjængelig, begyndte jeg at læse høit, thi om jeg end, paa Grund af den Godhed jeg har for hende (jeg troer fordi hun er saa smuk), vilde *snakket* med hende som hun er vant til, saa kunde jeg virkelig ikke. Conversationen er et heelt fremmed Sprog for mig; jeg kan ligesaa lidt conversere, som jeg kan tale Hebraisk. Da jeg havde læst »Hjertesorg« af Christian Winther, sagde hun pludseligt (formodentlig *à propos!*): »Fortæl mig nu noget om Deres Inclinationer!« Det var Dødsstødet for mine Forhaabninger om hendes skjulte Fortræffigheder! Jeg viste hende Portraiterne paa Væggen, men det lod ikke til at hun i Hjertet priste min Smag.

Fra det Øieblik var det mig ikke muligt at skjule min Ærgrelse, og paa mine Spydigheder vidste hun langt bedre at svare, end paa min oprigtige Venlighed. Vi skiltes ad som Uvenner, og jeg gik længe op og ned ad Gulvet i ubehagelige Tanker: vred paa hende, vred paa mig selv, fordi jeg kunde være saa bitter i min saakaldte Spøg, og endelig vred paa den hele forkeerte Verden. Nu er imidlertid